

Er creationister rigtigt kloge?

Professor anklager skabelsestroende for antividenskabelig propaganda

Alarm på videnskab.dk: Folk tror ikke på evolutionsteorien. Alle skabelsestroende anklages for at “gå op imod hele det videnskabelige etablissement”!

Af Knud Aage Back

Europæisk creationisme har vokseværk ifølge en EU-undersøgelse. Det bekymrer Aarhus-professor Peter C. Kjærgaard. Videnskab.dk formidler Kjærgaards opfattelser i artiklen *Derfor tror folk ikke på evolutionsteorien*. Problemet skulle være at det undergraver videnskabens status hvis kritik af evolutionsteorien bliver mere accepteret.

The screenshot shows a web browser window with the URL videnskab.dk/kultur-samfund/derfor-tror-folk-ikke-pa-evolutionsteorien. The page header for Videnskab.dk includes navigation links like 'Forside', 'Krop & Sundhed', 'Kultur & Samfund', 'Miljø & Naturvidenskab', 'Teknologi', 'Spørg Videnskaben', 'Blogs', 'Temaer', and 'Kurser'. The article title is 'Derfor tror folk ikke på evolutionsteorien', dated 10. september 2013, with 211 comments. The text begins with 'Flere og flere europæere bekender sig til troen på, at Gud - ikke evolution - har skabt mennesket. Kreationistiske aktivister er i gang med at undergrave hele det videnskabelige samfund, advarer dansk forsker.' Below the text is a small image of two hands reaching towards each other with a glowing spark between them. To the right of the article is an advertisement for 'SEJL PÅ SKIFERIE' (Sailing on Skiferie) with a play button icon and a 'BIL & HAUSDICHT 0,-' offer. At the bottom of the ad are logos for 'KØBENHAVN - OSLO' and 'DFDS SEAWAYS'. Below the ad is a section titled 'Mest læste på Videnskab.dk' with the article '01/01 Ti myter om alkohol: Tømmermænd'.

<http://videnskab.dk/kultur-samfund/derfor-tror-folk-ikke-pa-evolutionsteorien>

»Når flere og flere sidestiller creationistiske argumenter med videnskabelige argumenter, har vi et alvorligt samfundsproblem. Det er farligt, for vi er afhængige af at folks tiltro til videnskab er intakt,« siger Peter C. Kjærgaard.

Det siges ikke direkte, men han er åbenbart ikke i tvivl om at evolutionsteorien er en altfavnende forklaring – og dermed en videnskabelig sandhed det vil være kættersk at modsige – ja, blot at stille spørgsmål til.

I den forbindelse er det vigtigt at erindre om den kendte, nu afdøde astrofysiker Jens Martin Knudsens råd til sine studerende: – *At slå følge med dem der søger sandheden, men passe på med dem der har fundet den!*

Et menneske der hævder at have patent på sandheden, er et skråsikkert menneske der ikke er til at rokke fra sit synspunkt. Derfor vil de fleste danskere nok gerne skrive under på Jens Martin Knudsens udsagn. Med profeter diskuterer man nok som bekendt ikke.

Typisk misforståelse

Peter C. Kjærgaards forskrækkelse for skabelsestroende bygger måske på en ændret betydning af ordet creationisme. Det medfører nemt nogle misforståelser, og de omtales af Oxford-professor John C. Lennox i bogen *Guds Bøddel*, Origo 2012.

Ordet creationisme blev i sin tid brugt til ganske enkelt at betegne en tro på at der findes en Skaber. Punktum, slut! Men nu sammenkædes creationisme især med en bestemt fortolkning af Første Mosebog. Der er sket en “mutation”, en “evolution” i betydningen af ordet creationisme.

Det har ifølge Lennox tre meget uheldige effekter. For det første polariseres diskussionen, så de der afviser enhver forestilling om en intelligent kausalitet i universet, får let spil.

For det andet undlader den særlige tolkning af creationisme at yde retfærdighed over for det faktum at der er store forskelle på kristnes opfattelser af Bibelens skabelsesberetninger.

For det tredje betegnes Intelligent Design (ID) som en forklædning af amerikansk bogstavtro bibelforståelse.

På trods af at vi i Origo ikke definerer os selv som creationister, vil mange nok alligevel regne os for at være det. For hvordan oversætter man “skabelsestroende” til engelsk? Og dermed er vi sat i bås. Og det er jo dejligt bekvemt: Frelste tosser behøver man ikke at forholde sig seriøst til ...

Evolution er mange ting

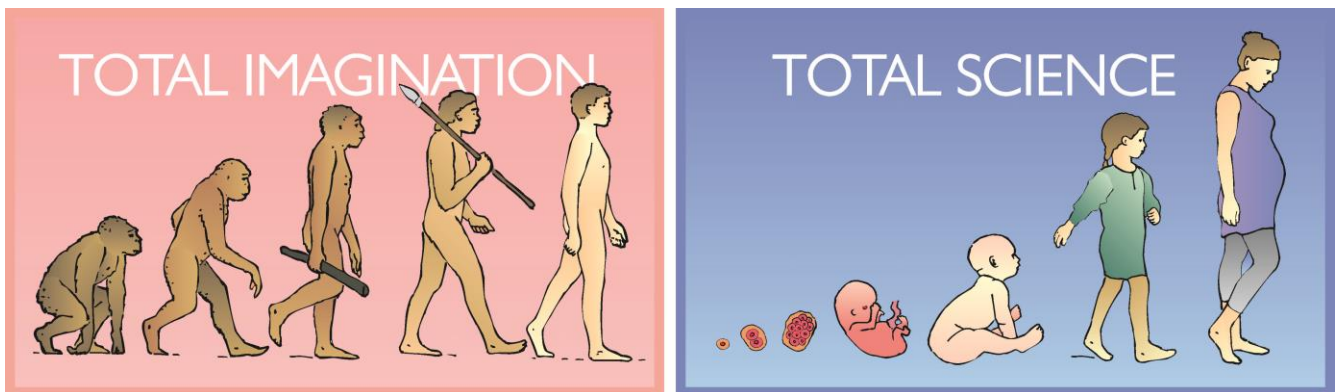
Evolutionsteorien er (i lighed med skabelsestroen) et bredtfavnende begreb. Mikroevolution er et almindeligt anerkendt videnskabeligt fænomen som alle skabelsestroende accepterer. Makroevolution kan derimod ikke observeres med sikkerhed hverken i den nulevende eller i den fossile fauna. Fisk-landdyr-overgangen, for eksempel, er en trossag og baserer sig faktisk på en ikke-evidensbaseret tolkning af det fossile materiale (jf. næste artikel, se nederst).

Det véd Peter C. Kjærgaard sikkert udmærket. Men i interviewet forsøger han ikke at skelne eller nuancere “evolution”. Evolutionsteorien skal åbenbart kun opfattes på én måde: Den altfavnende og endegyldige videnskabelige sandhed der ikke tåler modsigelse.

Kjærgaard véd ikke hvordan videnskaben kan modvirke creationismen. – Det kunne ske ved ganske enkelt at svare på creationistenes og andres videnskabeligt underbyggede spørgsmål til evolutionsteorien. Nogle af disse går sjovt nok helt tilbage til Darwins tid. (Har Kjærgaard overhovedet læst et ORIGO?! Eller Darwinbogen?) Det sker ikke. I stedet stemples creationistiske argumenter uden videre som antividenskabelig propaganda.

Kjærgaards udtalelser rejser spørgsmålet: Hvad kan være årsag til denne usaglige kritik, så skabelsestroende nærmest betragtes som ikke rigtig kloge? Svaret kan være at Kjærgaards kritik ikke kan begrundes med naturvidenskab. Hans kritik kan derfor kun være et ideologisk, materialistisk forsvar for evolution, forstået som en forklaring der gør krav på at udelukke Skaberen som årsag til den fysiske virkelighed. – *Men dermed er han ude i det ideologisk/filosofisk ærinde, ikke et naturfagligt.*

Man kunne også få den grimme tanke at udfaldet skyldes en gennemgribende ulyst til at forholde sig til de mange forklaringer i evolutionsteorien der ikke holder for en nærmere naturvidenskabelig prøve. Vi kunne jo tage et eksempel fra lægen Kjærgaards egen store interesse: human evolution, det ultimative ikon, som han har skrevet bøger om. Tegningen herunder viser pointen. Ellers henviser vi til bogen *Evolutionens Ikoner*. ★

Tegning af N. Kr. Grove

Se også artiklen »Creationister tror ikke på hvad som helst – ORIGO anklager professor for antividenskabelig propaganda«